

Støtte til voksne med Prader-Willi syndrom

Brogården 27. september 2014

Gitte Madsen

Socialrådgiver - handicapkonsulent

- Når der ydes hjælp til en unge med Prader-Willi syndrom, der er fyldt 18 år, skal kommunen tilbyde at udarbejde en handleplan.
- Der bør altid udarbejdes en handleplan i forbindelse med overgangen fra børnebestemmelserne til voksenbestemmelserne
- Som et led i planen besluttet det, hvornår den følges op og evt. justeres.

- Handleplanen skal udarbejdes ud fra den unges forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne.
- Hvis den unge ikke selv/ kun vanskeligt kan indgå i udarbejdelsen af handleplanen, skal tilbuddet fremsættes over for den, der varetager den pågældendes interesser, som f.eks. nære pårørende

Hvem skal hjælpe den unge

I dagligdagen

- personlig og praktisk hjælp
- ledsagelse
- socialpædagogisk støtte (bostøtte, hjemmevejledning)
- behov for repræsentation/værgemål?

Når den unge fortsat bor hos forældre

Praktisk bistand og personlig pleje

- kommunens hjemmepleje/anden godkendt leverandør
- den unge peger på en, der ønskes ansat af kommunen (§94)
- Afløsning (af pårørende) § 84

- personer mellem 18 og 67 år, der ikke kan færdes alene på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har ret til 15 timers ledsagelse om måneden
- ordningen er begrænset til personer, der kan efterspørge individuel ledsagelse uden socialpædagogisk indhold – det kan voksne med Prader-Willi syndrom næppe
- behovet for ledsagelse skal i stedet vurderes efter servicelovens § 85 (socialpædagogisk støtte)

Socialpædagogisk støtte § 85

- Kommunen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
- Støtten kan bestå af hjælp til at den pågældende kan leve et liv på egne præmisser
- Støtten kan ydes som en del af et samlet tilbud om hjælp til pleje, overvågning eller ledsagelse både som led i et ophold i eget hjem eller i et botilbud

Støtten kan f.eks. bestå i

- Hjælp til at udføre dagligdagens gøremål
- Oplæring/genoplæring i daglige færdigheder
- Støtte til kommunikation og samvær med andre
- Ledsagelse med pædagogisk indhold
- Hjælp til at tilrettelægge og overskue sin økonomi
- Hjælp til praktiske ting som indkøb, lægebesøg, læsning af post
- Hjælp til at skabe struktur i hverdagen
- En mere omsorgsbetonet og intensiv støtte, hvor den personlige omsorg og pleje kan være et mål i sig selv.

Når andre deltager i en sag

Bisidder

En person, der deltager sammen med den unge (sitter bi).

Det kan anbefales, at der på forhånd aftales, hvordan pågældende skal hjælpe før, under og efter samtalen.

Partsrepræsentant

En person, der overtager den unges rettigheder efter forvaltningsloven.

Det betyder f.eks., at det er partsrepræsentanten, som skal høres i sagen, og som skal modtage afgørelsen.

Kommunen skal kræve dokumentation (fuldmagt) for partsrepræsentationen

Den unge skal have handleevnen i behold

Ved handleevnen forstås

- evnen til at varetage egne anliggender på en fornuftsmæssig måde og til at have den fornødne dømmekraft i en given situation
- det vil sige, at man kan overskue situationen og kan vurdere eventuelle valgmuligheder samt deres konsekvenser

Er der brug for støtte til fx

- økonomi
- kontakt til offentlige myndigheder
- interessevaretagelse
- uenighed blandt de nære pårørende
- dårligt fungerende samarbejde mellem pårørende og personale.

Kan støtten gives på en mindre indgribende måde?

Betingelser for værgemål

- den unge skal være ude af stand til at varetage sine anliggender,
- den unge skal opfylde et medicinsk kriterium, som er enten sindssygdom, svær demens, hæmmet psykisk udvikling eller anden form for alvorligt svækket helbred
- der skal være et behov for værgemålet.

Forskellige former for værgemål

- der kan iværksættes værgemål på begrænsede områder,
- et værgemål må aldrig være mere omfattende end det vurderes nødvendigt,
- værgemål kan begrænses til at angå økonomiske eller personlige forhold eller enkelte af sådanne forhold,
- værgemål kan tillige fratage den retlige handleevne

Efter værgemålslovens § 5

Kan både være i forhold til

- økonomiske forhold
- personlige forhold

Den unge er myndig

Efter værgemålslovens § 6

Kun i forhold til økonomi

- værgeren handler på den unges vegne
- den unge fratages altså sin handleevne (men kun i økonomiske forhold)
- den unge er umyndig (har ikke stemmeret)

Hvem kan være værger

Familien, f.eks.

- forældre
- søskende

Faste værger

- statsforvaltningen har en liste

Værgens opgaver

- Værgen skal varetage interesserne for den, der er iværksat værgemål for, og handle på den pågældendes vegne i de spørgsmål, som værgemålet omfatter
- Opgaverne omfatter alene spørgsmål af retlig karakter og ikke af omsorgsmæssig karakter
- En økonomisk værgen skal sørge for, at indtægterne anvendes til gavn for den, der er iværksat værgemål for, og at formuen bevares og giver rimeligt udbytte

Forvaltning af formuen

- Hvis værgemålet omfatter en formue på 75.000 kr. eller mere, må værgeren ikke lade formuen stå i et almindeligt pengeinstitut, men skal indsætte den i en godkendt forvaltningsafdeling.
- Man kan se oversigt over godkendte forvaltningsafdelinger på Civilstyrelsens hjemmeside , klik på fonde og dernæst på lovstof

Værgens opgaver

Indtægtsregnskab

- Værgen skal føre regnskab over sin administration af de indtægter, som modtages for den, der er iværksat værgemål for. Værgen skal sende indtægtsregnskabet til den forvaltningsafdeling, som bestyrer formuen, eller til statsforvaltningen, hvis formuen er så lille, at den ikke skal være i en godkendt forvaltningsafdeling.

Formueregnskab

- Værgen skal også føre regnskab over den del af formuen, som denne forvalter, men kun indsende det, hvis den del af formuen, som værgen forvalter er på 75.000 kr. eller derover.

Værgens opgaver

Brug af formuen

- værgen må ikke bruge af formuen uden statsforvaltningens forudgående godkendelse.
- hvis der er behov for at bruge en del af formuen, skal værgen sende en ansøgning til forvaltningsafdelingen, der sender ansøgningen videre til statsforvaltningen. Hvis formuen ikke står i en forvaltningsafdeling, skal værgen sende ansøgningen direkte til statsforvaltningen.

Gaver

- værgen skal have statsforvaltningens godkendelse til at give gaver af indtægten, medmindre gaven har en ubetydelig værdi.
- gaver under 500 kr. i anledning af jul og fødselsdag til personer, som den, der er iværksat værgemål for, er knyttet til, vil normalt ikke kræve statsforvaltningens godkendelse

- der skal betales vederlag, hvis personen har en indtægt over 165.900 kr. (2014) og en formue over 75.000 kr. Ellers betaler statsforvaltningen
- familiemedlemmer, der er beskikket som værger, kan kun undtagelsesvis få tilkendt vederlag

Vederlagets størrelse

- det er som udgangspunkt 6.200 kr. årligt for et værgemål omfattende alle økonomiske forhold, og 7.400 kr. årligt for et værgemål omfattende alle personlige forhold
- ved etablering af værgemålet betales der for det økonomiske værgemål 6.800 kr. og for et personligt værgemål 3.000 kr.
- er der tale om både et personligt og økonomisk værgemål fastsætter statsforvaltningen vederlaget skønsmæssigt på baggrund af værgemålets karakter og omfang
- indgår værgemålet som et led i værgens øvrige forretningsdrift, kan der tillægges et beløb på 2.000 kr. årligt til dækning af kontorholdsudgifter.
- alle værger kan mod dokumentation få dækket nødvendige udgifter som kørselsudgifter, frimærker og udgifter til telefon.

Vil du vide mere om værgemål

Statsforvaltningens hjemmeside:
(klik på værgemål)

www.statsforvaltning.dk

Civilstyrelsens hjemmeside
(klik på fonde og personret, dernæst
værgemål)

www.civilstyrelsen.dk

Ældresagen, Værd at vide, Værgemål

www.aeldresagen.dk

Hvad skal den unge leve af

Hvad skal den unge leve af

- uddannelseshjælp (tidligere kontanthjælp)
- ressourceforløbsydelse
- fleksjob
- førtidspension

Uddannelseshjælp

- på niveau med SU + et aktivitetstillæg, hvis den unge vurderes aktivitetsparat

For unge under 25 er beløbene i 2014:

- 2524 (bor hos forældre)/5857 (bor ude)+ 800/1032
- følger den unge STU er han/hun vurderet aktivitetsparat
- det er en betingelse, at den unge ikke har en likvid formue, der overstiger 10.000 kroner (NB! Gælder dog ikke hvis man følger STU)
- båndlagt arv regnes for likvid formue, hvis man ikke har søgt statsforvaltningen om at frigive formuen til forsørgelse af den unge – statsforvaltningerne vil sjældent give tilladelse hertil

Nye regler om førtidspension

- unge under 40 år skal som udgangspunkt ikke have førtidspension
- de skal i stedet have et eller flere ressourceforløb
- ressourceforløb er målrettede personer, der har komplekse problemer ud over ledighed, og som i høj grad risikerer at komme på førtidspension, hvis de ikke får en særlig indsats.
- unge, hvor det er helt åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle arbejdsevnen, er undtaget fra ressourceforløb og skal stadig kunne tilkendes førtidspension
- i en sådan situation er det op til kommunen at tilrettelægge sin sagsbehandling, så pensionen kan komme til udbetaling ved det fyldte 18. år (afgørelse P 4-06)

Ressourceforløb

- varer et til fem år
- består af en tværfaglig og helhedsorienteret indsats, der skal bidrage til at udvikle arbejdsevnen
- vil ofte bestå af både beskæftigelsestilbud, sociale tilbud og sundhedsmæssige tilbud, der bliver kombineret og koordineret på tværs.
- alle får en koordinerende sagsbehandler
- der kan tilbydes flere forløb, hvis det første forløb ikke har ført til, at den unge har fået en bedre tilknytning til arbejdsmarkedet
- den unge får en ressourceforløbsydelse på kontanthjælpsniveau
- modtagere af ressourceforløbsydelse har ret til ferie og har i ferieperioden ret til at tage til udlandet

Personkredsen for § 100:

- personer mellem 18 og 65 år med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
- man må ikke modtage førtidspension efter gammel ordning (før 1.1.2003)
- ved varigt nedsat funktionsevne forstås
 - en **langvarig lidelse**,
 - hvis konsekvenser for den enkelte er af **indgribende karakter** i den daglige tilværelse,
 - og som medfører, at der ofte må sættes ind med ikke **uvæsentlige hjælpeforanstaltninger**.

Merudgifter § 100

- merudgifterne skal udgøre mindst 6.108 kr. pr. år, svarende til 509 kr. pr. måned
- tilskuddet fastsættes ud fra de skønnede merudgifter pr. måned og rundes op til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100
- det kan f.eks. være merudgifter til kost, medicin, befordring, kurser, beklædning, håndsreakninger, vask og hygiejne

Afgørelse 113-13

- når en borger flytter til et botilbud efter almenboligloven, vil en eventuel forøget husleje kunne dækkes efter merudgiftsreglerne
- NB! Gælder ikke hvis borgeren får pension efter de gamle regler (før 1.1.2003)
- er borgeren berettiget til boligstøtte skal der tages hensyn hertil ved beregningen af merudgifterne.
- man vil således alene kunne få dækket den forhøjede boligudgift, når evt. støtte efter boligstøttereglerne er fratrukket huslejeudgiften.
- kommunen skal foretage en samlet vurdering af en sammenlignelig situation med en ikke-handicappet på samme alder og i samme livssituation
- alder, beskæftigelse, uddannelse og lokalt prisniveau er elementer, der skal inddrages

Hvor skal den unge bo

- Nogle botilbud er oprettet efter serviceloven, enten som et midlertidigt botilbud efter § 107 eller som et længerevarende botilbud efter § 108.
- Andre er bygget efter almenboligloven eller friplejeboligloven
- Når et botilbud er oprettet efter serviceloven reguleres betalingen for tilbuddet også efter denne lovgivning, hvilket bl.a. betyder, at der ikke kan ydes boligsikring eller boligydelse.
- Er tilbuddet bygget med støtte fra almenboligloven eller friplejeboligloven får man en lejekontrakt, og der skal betales boligindskud og husleje, hvor der er mulighed for at få boligsikring eller boligydelse.

Serviceydelser

Den hjælp og støtte, den unge har brug for, dækkes gennem servicelovens bestemmelser om

- personlig hjælp og pleje og praktisk bistand,
- madservice,
- socialpædagogisk bistand,
- ledsagelse m.v.

Afgørelsen om botilbud skal indeholde oplysninger om den konkrete indsats som iværksættes og formålet hermed

Den unge skal ikke betale for udgifter forbundet med, at kommunen yder socialpædagogisk støtte (servicelovens § 85).

Den ungeskal heller ikke betale for, at kommunen yder personlig pleje og praktisk bistand , når hjælpen er varig (servicelovens § 83).

Den unge betaler selv for andre fornødenheder. F.eks. medicin, tøj, møbler, ansvars- og indboforsikringer m.v.

Serviceovens § 3 stk. 2

Når kommunen træffer afgørelse om tilbud efter

- §§ 32 , 36 (særlige dag- og klubtilbud til børn)
- §§ 103 , 104 og 107-110 (dag- og døgntilbud til voksne)
- skal afgørelsen indeholde oplysninger om beslutninger om den konkrete indsats, som iværksættes, og formålet hermed.
- hvis den konkrete indsats ændres væsentligt skal disse begrundes konkret ud fra borgerens behov
- beslutninger om væsentlige ændringer af den konkrete indsats kan indbringes for de sociale nævn

Ferie

Der er ikke i serviceloven hjemmel til at kommunen opkræver betaling for udgifter forbundet med at yde hjælp

- efter servicelovens § 85 eller
- varig hjælp efter servicelovens § 83.

Kommunen må altså IKKE opkræve betaling i forbindelse med ferieophold fra beboerne til personaleudgifter, hverken løn, diæter, rejseudgifter eller andet

Selv om ferie ikke er en del af din kommunes serviceniveau, kan du søge om støtte til ferie – fortæl hvorfor det er vigtigt for dig at komme på ferie
Du har ret til at få en begrundet afgørelse og en klagevejledning

Kan man selv bestemme, hvor man vil bo?

Varige boliger

- er den unge visiteret til en ældre/handicapegnet bolig efter almenboligloven, en friplejebolig eller et varigt botilbud efter § 108, er der ret til frit at vælge mellem sådanne boliger
- retten til frit valg gælder uanset boligens beliggenhed
- betingelserne for at få anvist en bolig skal være opfyldt i bopælskommunen og ved flytning til en anden kommune både i bopælskommunen og i tilflytningskommunen

Afgørelse 165-10 fra Ankestyrelsen

- Kommunen kan ikke afslå at betale for ophold i længerevarende botilbud ønsket af ansøger efter fritvalgs reglerne, hvis botilbuddet skønnes egnet og ikke er væsentligt dyrere, end det tilbud kommunen er kommet med

Kan man selv bestemme, hvor man vil bo?

Midlertidige boliger (servicelovens § 107)

- her gælder det frie valg ikke

Afgørelse C 41-03 fra Ankestyrelsen

- Kommunen kunne ikke flytte en mand med nedsat psykisk funktionsevne til et midlertidigt botilbud uden hans samtykke.
- Kommunen havde efter en konkret vurdering mulighed for at udvisitere ham fra et midlertidigt botilbud. Kommunen skulle som følge af sin omsorgspligt tilstræbe at finde et botilbud, der så vidt muligt var afpasset efter hans særlige behov og ønsker, således at der kunne opnås et samtykke fra ham til opholdet.
- Han ville ikke kunne flyttes til et varigt botilbud uden samtykke med mindre betingelserne for flytning efter magtanvendelsesreglerne var opfyldte.

Her kan du få mere at vide

Her kan du hente hjælp

LEVs rådgivning:

- tlf. 80 38 08 88, er åben for medlemmer mandag til onsdag fra kl. 10 til 12
- du kan også sende en mail på raadgivning@lev.dk

Find pjecerne

Hånd om paragrafferne:

1. Børn og unge med udviklingshæmning
2. 18 år...og hvad så?
3. Voksne

www.lev.dk/raadgivning/hjaelp-til-selvhjaelp.aspx

Vil du vide mere

DUKH – Den Uvildige Konsulentordning på
Handicapområdet

<http://www.dukh.dk/>

Hjemmeside med mange gode oplysninger
På forsiden finder du "Find svar på dit
spørgsmål"

Samt links til lovguider om f.eks.

- merudgifter til børn og voksne
- tabt arbejdsfortjeneste
- barn til voksen
- fleksjob

DUKH – den uvildige konsulentordning på handicapområdet, www.dukh.dk

I DUKH har du flere muligheder for rådgivning, du kan

- ringe på 76 30 19 30
- søge i net rådgivningen
- spørge net rådgiveren
- udfylde en formular og blive ringet op